

Belényesi Csaba egyéni vállalkozó
Belső Ellenőr
8300 Tapolca, Fő tér.1. II/6.

Nyilvántartási szám: TÁRS.2/2024.

JELENTÉS
A 2023. ÉVI BELSŐ ELLENŐRZÉSI TEVÉKENYSÉGRŐL
SÁRVÁR TÉRSÉGE TÖBBCÉLÚ KISTÉRSÉGI TÁRSULÁSNÁL

Készítette: Belényesi Csaba
Belső ellenőrzési vezető
Reg.szám: 5113024

Készült: 2024. január hó

JELENTÉS

A 2023. ÉVI BELSŐ ELLENŐRZÉSI TEVÉKENYSÉGRŐL

A 2023. évi belső ellenőrzési jelentés készült az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény, az önkormányzati törvény, a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) Kormányrendelet (továbbiakban: Bkr.) 48. § szerint, az államháztartásért felelős államtitkárság által közzétett módszertani útmutatók figyelembevételével, az előírt tartalomban és szerkezetben, a Nyőgéri Közös Önkormányzati Hivatal Belső ellenőrzési kézikönyvének előírásai alapján, a Sárvár Térsége Többcélú Kistérségi Társulásnál végzett belső ellenőrzési tevékenységről.

Vezetői összefoglaló

2023. évre vonatkozóan vállalkozói szerződést kötöttem Sárvár Térsége Többcélú Kistérségi Társulással a belső ellenőrzési tevékenység ellátására. Ennek keretében a Társulásnál 1 fő látta el a belső ellenőrzési tevékenységet. Az önkormányzatok a belső ellenőrzési feladatok ellátására változatlanul nem kaptak állami támogatást, így saját forrásból ez évben is egy ellenőrzés elvégzésére került sor.

Összefoglalva a belső ellenőrzési tevékenység tapasztalatait, az ellenőrzések megállapításaiból a tevékenység során folytatott interjúkból, a dokumentációk felülvizsgálataiból az a következtetés volt levonható, hogy a Sárvár Térsége Többcélú Kistérségi Társulásnál a gazdálkodás folyamatai alapvetően jogszerűek, a működés során a jogszabályokat betartják, a belső kontrollok működtetésére gondot fordítanak.

A gyakori jogszabály módosítások, a felgyorsult gazdasági életben végbemenő folyamatos változások 2023. évben is jelentős terhet jelentettek a pénzügyi-gazdasági feladatokat ellátó hivatal dolgozóira.

1. A belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása önértékelés alapján (Bkr. 48.§ a)

Az ellenőrzött költségvetési szerv neve:

**Sárvár Térsége Többcélú Kistérségi Társulás
9682 Nyőgér, Petőfi S. u. 15.**

Az ellenőrzött szervezet 2023. évi belső ellenőrzési munkaterve a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011.(XII.31.) Kormányrendelet előírásai alapján készült, amit Sárvár Térsége Többcélú Kistérségi Társulás Társulási Tanácsa jóváhagyott.

Az ellenőrzést végző személy neve:

Belényesi Csaba egyéni vállalkozó, regisztrált belső ellenőr, regisztrációs száma: 5113024.

Az ellenőrzés tárgya:

A 2021. évi költségvetési beszámoló megalapozottságának ellenőrzése

Az ellenőrzött időszak: 2021.

A végleges ellenőrzési jelentés Nyőgér Község Önkormányzatának jegyzője részére átadásra került.

Az ellenőrzés a Pénzügyminisztérium Módszertani Útmutója, az Önkormányzati Hivatal ellenőrzési kézikönyve, a Nemzetközi Standardok, a Belső Kontroll Kézikönyv minta figyelembevételével történt.

I/1. Az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése (Bkr. 48. § aa) pont

A 2023. évi ellenőrzés munkatervét kockázatbecslésen, kockázatelemzésen alapulóan - a vezetői információkra és tapasztalatokra is tekintettel - a korábbi belső ellenőrzési vezető állította össze.

A kockázatok súlyozása, felmérése, a javaslatok összeállítása, a kockázatelemzés adott területre történő kiterjesztése az ellenőrzés tervezhetőségét elősegítette, az ellenőrzendő terület szükségeszerű lefedettségét biztosította.

Az egy ellenőrzési jelentés az ellenőrzési célok megvalósítását tartalmazta, a jelentésben tett megállapításokat az ellenőrzött szervezet a jelentés záradékában elfogadta. A munkaterven felüli, soron kívüli ellenőrzést nem rendeltek el.

I/1/a) A tárgyévra vonatkozó éves ellenőrzési terv teljesítése, az ellenőrzések összesítése

Az elvégzett egy ellenőrzés nyilvántartását a belső ellenőrzési vezető az ellenőrzött szervezet részére megküldte, az intézkedési terv nyilvántartásba-vételével együtt.

I/1/b) Az ellenőrzések során büntető, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja kapcsán tett intézkedések száma és rövid összefoglalása

Az ellenőrzés során büntető, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja nem merült fel, intézkedésre nem volt szükség.

I/2. A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása (Bkr. 48. § ab) pont

1/2/a) A belső ellenőrzés humánerőforrás ellátottsága

Sárvár Térsége Többcélú Kistérségi Társulása a belső ellenőrzés személyi feltételeit a Bkr. 4. § (1) bekezdésben előírtak betartásával, külső szakember megbízásával biztosította. A belső ellenőr aktív költségvetési minősítésű könyvvizsgáló, regisztrált belső ellenőr (regisztrációs szám: 5113024). A belső ellenőr szakmai képzése, továbbképzése biztosított, a kétévenként kötelezően előírt ABPE II. továbbképzés Tanúsítványa rendelkezésre állt. A törvényi előírásoknak megfelelően a Nemzetgazdasági Minisztérium az államháztartásért felelős által vezetett belső ellenőri tevékenységet végzők nyilvántartásában szerepel, így az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (Áht.) 70. § szerint költségvetési szervnél belső ellenőrzési tevékenység végzésére jogosult. Mint egyéni vállalkozó jelenleg is aktív, esetenként könyvvizsgálói, könyvszakértői, belső ellenőri feladatokat lát el, elsősorban költségvetési szerveknél.

1/2/b) A belső ellenőr szervezeti és funkcionális függetlensége

A Munkaterv alapján elvégzett belső ellenőrzés során akadályozó tényezők nem merültek fel.

Az ellenőrzés során valamennyi dokumentációhoz való hozzáférésnek, azok ellenőrzésének nem volt akadálya. A belső ellenőr funkcionális függetlensége a Bkr.18-19. § alapján biztosított volt. Az ellenőrzési jelentés megfelel az előírásoknak és a standardoknak.

A jelentés érdemi ajánlásokat és javaslatokat tartalmaz. A megállapítások elfogadását a záradékolások minősítik, - „észrevételt nem kívánok tenni” - megjegyzéssel a jelentés átvételével egyidejűen.

1/2/c) Összeférhetlenségi esetek

A Bkr. 20. § alapján a belső ellenőr, és a vezetők között nem állt fenn összeférhetlenség.

1/2/d) Belső ellenőri jogokkal kapcsolatos korlátozások bemutatása

Az ellenőrzések során a Bkr. 25. § a) - e) pontjai (a belső ellenőr jogai és kötelezettségei) betartásra kerültek.

1/2/e) A belső ellenőrzés végrehajtását akadályozó tényezők

A belső ellenőr munkáját saját személygépkocsijával látja el. A számítástechnikai eszközöket, irodaszereket önállóan biztosítja. Az ellenőrzések végrehajtásakor akadályozó tényezők nem merültek fel.

1/2/f) Az ellenőrzések nyilvántartása

A belső és külső ellenőrzések nyilvántartása/iktatása, irattározása az ellenőrzött szervezeteknél történik. A tevékenységet a külső megbízással ellátó belső ellenőr a titkárságon keresztül folyamatosan gyakorolja az általa előkészített levelek, ellenőrzési programok, megbízólevelek, jelentések saját iktatón keresztül történő kiadásával, visszaadásával.

1/2/g) Az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatok

A jelenlegi rendszert célszerűnek tartjuk továbbfejleszteni úgy, hogy esetenként az ellenőrzési tevékenységet - témafüggően - külön helyiségben lehessen lefolytatni.

I/3. A tanácsadó tevékenység bemutatása (Bkr. 48. § ac) pont)

A megbízási szerződéssel foglalkoztatott belső ellenőr tanácsadói tevékenységgel külön nem lett megbízva, de szakmai gyakorlati tapasztalatait, információit mindenkor megossza az ellenőrzött szervezet vezetőivel, az intézmény pénzügyi, számviteli munkatársaival. A tanácsadás a helyszíni ellenőrzések alkalmával, telefonon illetve e-mailben feltett kérdések megválaszolásával történtek.

II. Belső kontrollrendszer működésének értékelése ellenőrzési tapasztalatok alapján (Bkr. 48. § b) pont)

II/1. A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése, javítása érdekében tett fontosabb javaslatok (Bkr. 48. § ba) pont)

Az ellenőrzés folyamatában a belső ellenőr, tájékoztatást adott az ellenőrzöttek részére a vizsgálat előrehaladásáról, a megállapításokról, javaslatokról. Az ellenőrzési jelentésben a javaslatok részletesen szerepeltek. A belső ellenőr által tett javaslatok az ellenőrzött szervezet esetében lényegre törőek, beazonosíthatók voltak, azok mérhető célkitűzéseket fogalmaztak meg, az azonosított problémára megfelelő választ nyújtott. **Az ellenőrzési jelentésben tett javaslatok intézkedési terv készítését nem indokolták.**

II/2. A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése (Bkr. 48. § bb) pont)

A belső kontrollrendszer a költségvetési szerv által a kockázatok kezelésére és a tárgyilagos bizonyosság megszerzése érdekében kialakított folyamatrendszer, amely azt a célt szolgálja, hogy a költségvetési szerv megvalósítsa a következő fő célokat: a tevékenységeket (műveleteket) szabályszerűen, valamint megbízható gazdálkodás elveivel (gazdaságosság, hatékonyság, eredményesség) összhangban hajtsa végre, teljesítse az elszámolási kötelezettségeket, megvédje a szervezet erőforrásait a veszteségtől (károktól) és a nem rendeltetésszerű használatától.

A költségvetési szerv belső kontrollrendszeréért a költségvetési szerv vezetője a felelős, aki köteles a szervezet minden szintjén érvényesülő megfelelő kontrollkörnyezetet, kockázatkezelési rendszert, kontrolltevékenységeket, információs és kommunikációs rendszert, monitoring rendszert kialakítani és működtetni.

1. Kontrollkörnyezet

Az ellenőrzés által elvégzett vizsgálatok eredményeként a külső körülményekre is tekintettel megfelelőnek ítéltető a kontrollkörnyezet minden területe, a célok és szervezeti felépítés, belső szabályzatok, feladat-és hatáskörök, folyamatok meghatározása és dokumentálása, humán erőforrás, etikai értékek és integritás, a működés feltételeinek intézményi szabályos és szabályozott biztosítása. A gazdálkodást és a működést érintő szabályozók felülvizsgálata és aktualizálása folyamatos.

A jogszabálykövetés a gyakori szabályozóváltozások miatt fokozott terhet jelent a belső szabályozásban és annak gyakorlati alkalmazásában, amit esetenként befolyásol a gyakorlat és a szabályozás aszinkronja.

A kontrollkörnyezet működésének részeként az ellenőrzött szervezetnél kialakult egy világos, átlátható szervezeti struktúra, a felelőségi és hatásköri viszonyok pontos behatárolása, melyek a Szervezeti és Működési Szabályzatában, annak szervezeti ábrájában, a munkaköri leírásokban elkülöníthetően jelennek meg.

2. Kockázatkezelés

A belső ellenőrzés tervezése kockázatelemzés alapján történt.

3. Kontrolltevékenységek

A kockázatok megelőzése, mérséklése érdekében a folyamatokra, belső szabályozó eszközökre, kontrollok beépítésére van szükség. A napi munkavégzéshez a kontrolltevékenységeket folyamatba építetten kell kialakítani.

Az ellenőrzött területhez kapcsolódóan elsősorban a megelőző kontrollok beépítésére van szükség. A kontrolltevékenységek jelen vannak a szervezet egészében, annak minden szintjén, különböző intenzitással, különböző gyakorisággal és mélységben. Példaként említhető a kötelezettségvállalás pénzügyi ellenjegyzése.

4. Információ és kommunikáció

Az információáramlás és belső koordináció a Szervezeti és Működési Szabályzatban szabályozott. Ez biztosítja a vezetés által kitűzött célok, a teljesítésükkel összefüggő feladatok, a feladatok teljesítését szolgáló előírások, követelmények és feltételek minden munkatárs általi megismerhetőségét, tájékoztatást nyújt a vezetők számára a feladatok végrehajtásának, a kitűzött célok elérésének helyzetéről, a célok elérését veszélyeztető kockázatokról.

Az iratkezelési szabályzat megfelel a törvényi előírásoknak, az alkalmazott iktatási rendszerrel (elektronikus) összefüggésben. Megfelelően írja-e elő a hozzáférési jogosultságokat. A szabálytalanságkezelési szabályzat részletesen előírja a szabálytalanságok észlelésével kapcsolatos feladatokat, differenciálja az eljárási rendet.

5. Nyomon követési rendszer (monitoring)

A monitoring-stratégia továbbfejlesztését tervbe vették. A tevékenységi célok megvalósításának nyomon követését a szokásos és begyakorlott működési folyamatokba épített mindennapi operatív ellenőrzések biztosítják. A belső kontrollrendszer működéséről a beszámolás a belső ellenőrzési jelentésben és az éves összefoglaló ellenőrzési jelentésben történik.

Az ellenőrzési jelentés összegző megállapításai

A Sárvár Térsége Többcélú Kistérségi Társulás (a továbbiakban: Társulás) pénzügyi-, számviteli-, gazdálkodási feladatait a Nyőgéri Közös Önkormányzati Hivatal látja el.

Az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I. 11.) Kormányrendelet (továbbiakban: Áhsz.) 5. § (1) bekezdés alapján a költségvetési év kezdetétől a mérleg fordulónapjáig terjedő időtartamra a könyvek zárását követően bizonylatokkal, szabályszerű könyvvizsgálattal, e rendelet szabályai szerint folyamatosan vezetett részletező nyilvántartásokkal, a könyvviteli zárlat során készített főkönyvi kivonattal, valamint leltárral alátámasztott éves költségvetési beszámolót készítettek.

Az Áhsz. 22. § (1) bekezdése szerint „az éves költségvetési beszámoló elkészítéséhez, a mérleg tételeinek alátámasztásához olyan leltárt kell összeállítani és megőrizni, amely tételesen, ellenőrizhető módon tartalmazza a mérlegben szereplő eszközöket és forrásokat. A könyvviteli mérleg leltárral történő alátámasztását az Sztv. 69. § (3) bekezdésében előírtak figyelembevételével végezték el.

A Társulásnál a könyvvizsgálattal, a leltározás folyamatát tartalmazó szabályzatokat elkészítették, a Megismerési záradékot csatolták, azokat a jegyző kiadományozta.

A 2021. évi könyvviteli mérleg adatai, a főkönyvi kivonat mérlegszámlái, az analitikus kimutatások összesítőinek adatai egymással megegyeztek. A könyvvezetés év végi zárási feladatait elvégezték, a mérleg, a költségvetési beszámoló adatait zárás előtti és zárás utáni főkönyvi kivonattal alátámasztották.

A könyvviteli mérleg sorait leltárral, analitikus kimutatásokkal alátámasztották, ezáltal a mérlegvalódiság elvét érvényesítették. Az éves beszámoló a költségvetési szerv vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről, annak változásáról megbízható, valós képet mutatott. A főkönyvi könyvelés, az analitikus nyilvántartások és a könyvviteli mérleg sorainak egyezőségét biztosították. A főkönyvi könyvelés és az analitikus nyilvántartások egyeztetésének - aláírással és az egyeztetés időpontjának feltüntetésével történő - dokumentálására figyelemmel voltak.

A pénzforgalmi jelentést az Áhsz. 8. § (1) bekezdés figyelembevételével készítették el, összeállítása szabályszerűen, a jogszabályi előírásoknak megfelelően, határidőben megtörtént.

Az éves beszámoló a Számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 19. § (1) bekezdésének megfelelően mérlegből, eredmény kimutatásból és kiegészítő mellékletből áll. Az önkormányzat 2020. évi költségvetési beszámolójának kiegészítő mellékletei az Sztv. 90.-92. §-ok, a jelentős, összképet befolyásoló adatok alapján kerültek összeállításra, azok az előző évi és a tárgyévi adatokat összehasonlítható módon tartalmazták.

Az ellenőrzés a megállapítások során célszerűségi javaslatokat tett, melyek alacsony kockázattal járnak, intézkedési terv készítését nem igénylik.

A jelentésben tett következtetések, javaslatok:

Összességében megállapítható volt, hogy a 2021. évi, könyvviteli mérleget alátámasztó analitikus nyilvántartások és a főkönyvi könyvelés egyenlegei megegyeztek. Behajthatatlan és/vagy elévült követelést a mérlegben nem mutattak ki. Selejtes vagy hiányzó eszközök nem szerepelnek a beszámolóban. A Társulás a 4/2013. (I. 11.) Kormányrendelet 45. § (3) bekezdése alapján a költségvetési beszámoló-, az adatszolgáltatások bizonylatokkal/leltárral, analitikus kimutatásokkal történő alátámasztásáról, a mérleg megbízhatóságáról, valódiságáról gondoskodott.

Javaslatok:

- 1) A könyvviteli mérleg és annak adatait alátámasztó/összesítő bizonylatokon - könnyebb egyeztetetőség érdekében - a mérleg sorok hivatkozási sorszámát tüntessék fel,
- 2) a pénzmaradvány típusát (szabad vagy kötelezettséggel terhelt) minden esetben mutassák ki.

III. Az intézkedési tervek megvalósítása (Bkr. 48. § c) pont)

Az ellenőrzési jelentésben tett javaslatokra az Intézkedési tervet elkészítették.

A belső ellenőrzés elengedhetetlenül fontosnak tartja a jogszabályi előírások betartását, az ellenőrzések megállapításainak visszacsatolását, a megállapítások hasznosításának értékelését, megbeszélését, szükség esetén az intézkedési tervben foglaltak végrehajtását.

Az ellenőrzés segítő szándéka, tanácsadó jellege, az ellenőrzések alkalmával tett iránymutatások az ellenőrzött szervezet további szabályszerű működését szolgálták.

Tapolca, 2024. január 20.

BELENYESI CSABA
bejegyzett könyvvizsgáló és adószakértő
Adószám: 54057133-3-39
8300 Tapolca, Fő tér 1. II/6
Telefon (87) 510-108, 109

Belényesi Csaba
belső ellenőrzési vezető
regisztrációs szám: 5113024